

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ МОРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РИБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою Херсонського морського
фахового коледжу рибної промисловості

«29» 08 2023 р. Протокол № 7

Наказ № 217/1 від «31» 08 2023 р.

В.о. начальника коледжу
Роман НЕГРУЦА

ПОЛОЖЕННЯ

**про заочне відділення
Херсонського морського фахового коледжу рибної промисловості**

ПП.ПЗВ – 02-01

Актуалізовано	2024	2025	2026	2027
Наказ, дата	№ 9 від 09.01.24			
П.І.Б.	Соловйова В.А.			
Підпис				

м. Херсон

ХМФКРП	Положення про заочне відділення	ПП.ПЗВ – 02-01	
		Редакція 1	Рік затвердження 2023
		Аркуш 2	Аркушів 14

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Це Положення регламентує діяльність роботи заочного відділення, яке є структурним підрозділом Херсонського морського фахового коледжу рибної промисловості.
- 1.2. Освітній процес за заочною формою навчання у Херсонському морському фаховому коледжі рибної промисловості (далі - Коледж) здійснюється згідно із Законом України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», чинних нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, відповідно до Статуту Коледжу та цього Положення.
- 1.3. Навчання за заочною формою у Коледжі забезпечує можливість реалізації права громадян на здобуття освіти без відриву від виробництва.
- 1.4. Здобувати освіту за заочною формою навчання мають право громадяни України, які мають повну загальну середню освіту, кваліфіковані робітники або особи, які мають рівень освіти відповідно НКР5, НКР6, НКР7. Іноземні громадяни та особи без громадянства здобувають освіту за заочною формою навчання відповідно до чинного законодавства та міжнародних договорів.
- 1.5. Прийом на заочну форму навчання здійснюється на конкурсній основі на підставі Правил прийому до Коледжу, які розробляються відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання до закладів фахової передвищої освіти.
- 1.6. Термін здобуття освіти за заочною формою навчання визначається Коледжем і не може перевищувати нормативний термін для денної форми, визначений державним стандартом освіти більше, ніж на 20 відсотків.
- 1.7. Обсяг, структура та якість знань, умінь і навичок здобувачів освіти, які навчаються за заочною формою навчання, мають відповідати вимогам освітньо-професійної програми, встановленої для відповідного освітнього рівня.
- 1.8. Освітній процес за заочною формою навчання у Коледжі здійснюється за спеціальністю 271 Морський та внутрішній водний транспорт за спеціалізаціями 271.01 Навігація і управління морськими суднами і 271.02 Управління судновими технічними системами і комплексами за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр».
- 1.9. Керівництво діяльністю заочного відділення здійснює завідувач, який призначається і звільняється з посади наказом начальника Коледжу згідно з чинним законодавством про працю. В окремих випадках керівництво відділенням може бути покладено на працівників, які мають вищу освіту.

ХМФКРП	Положення про заочне відділення	ПП.ПЗВ – 02-01	
		Редакція 1	Рік затвердження 2023
		Аркуш 3	Аркушів 14

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ

У цьому Положенні терміни та поняття вживаються у такому значенні:

- 2.1. Здобувачі освіти – особи, які навчаються у навчальному закладі на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.
- 2.2. Освітня (освітньо-професійна) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми.
- 2.3. Підсумковий модульний контроль (підсумковий контроль знань) – контроль якості засвоєння курсантом теоретичного і практичного матеріалу певного модуля дисципліни з метою систематизації знань з виставленням бальної оцінки (кількість балів) або оцінки, яку отримує курсант у результаті контролю за виконанням усіх видів робіт (теоретичних, практичних та семінарських занять, лабораторних, контрольних робіт, модульних контролів тощо), віднесених до відповідного модуля.
- 2.4. Атестація здобувачів освіти – встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вимогам освітньо-професійної програми та/або вимогам програми.
- 2.5. Методичні рекомендації (методичні вказівки) – навчальне або виробничо-практичне видання роз'яснень з певної теми, розділу або питання навчальної дисципліни, роду практичної діяльності, з методикою виконання окремих завдань, певного виду робіт, а також заходів.
- 2.6. Електронні засоби навчального призначення – засоби навчання, які зберігаються на цифрових або аналогових носіях даних і відтворюються на електронному обладнанні (комп'ютерні програми загально дидактичного спрямування, електронні таблиці, електронні бібліотеки, слайд теки, інформаційні ресурси системи дистанційного навчання, тестові завдання, віртуальні лабораторні роботи, електронні навчальні видання тощо).
- 2.7. Заочна форма здобуття освіти – це спосіб організації навчання здобувачів освіти шляхом поєднання навчальних занять і контрольних заходів під час короткочасних сесій та самостійного оволодіння освітньою програмою в період між ними.
- 2.8. Інші терміни вживаються в цьому Положенні у значеннях, наведених у законах України «Про освіту», «Про ліцензування видів господарської діяльності».

ХМФКРП	Положення про заочне відділення	ПП.ПЗВ – 02-01	
		Редакція 1	Рік затвердження 2023
		Аркуш 4	Аркушів 14

3 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ

Особи, які навчаються в Коледжі за заочною формою навчання, мають статус здобувача освіти, і на них поширюються права та обов'язки, що визначені Законом України «Про фахову передвищу освіту».

Здобуття освіти за заочною формою навчання в Коледжі здійснюється на основі договорів, укладених між Коледжем і підприємствами, установами, організаціями, іншими юридичними або фізичними особами в межах ліцензованого обсягу.

Працівникам, які успішно навчаються без відриву від виробництва за заочною формою, надаються додаткові відпустки відповідно до Закону України «Про відпустки», Кодексу законів про працю України.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

Основними законодавчими та нормативно-правовими документами, на яких ґрунтується Положення про організацію заочної форми навчання, є:

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про вищу освіту»;
- Закон України «Про фахову передвищу освіту»;
- Статут Коледжу;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 18.06.2021 р. №686 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків видів навчальної, методичної, інноваційної, наукової, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти»;
- ДП «Управління документами та записами»;
- Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення курсантів вищих закладів освіти: Наказ Міністерства освіти України від 15 липня 1996 р. №245.
- Закон «Про відпустки» від 15.11.96 № 505/96 ВР, ст. 15
- Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському морському коледжі рибної промисловості..

ХМФКРП	Положення про заочне відділення	ПП.ПЗВ – 02-01	
		Редакція 1	Рік затвердження 2023
		Аркуш 5	Аркушів 14

5. ОСНОВНІ ЗАХОДИ ЩОДО ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ

5.1. Планування діяльності

Підготовку здобувачів освіти за заочною формою навчання в Коледжі організовує, супроводжує та контролює завідувач відділення та методист заочного відділення.

Програма підготовки здобувачів освіти за заочною формою навчання має відповідати стандартам освіти. Навчальна, виховна і методична робота на заочному відділенні проводиться на основі чіткого планування, яке забезпечує неухильне підвищення якості підготовки фахівців.

Документація з планування навчального процесу за заочною формою навчання в Коледжі містить:

- план роботи відділення;
- навчальний план;
- графік навчального процесу;
- графік виконання контрольних робіт;
- розклад навчальних занять, курсових і державних екзаменів;
- планування виробничої практики;
- план методичної роботи;
- план педагогічного навантаження викладачів на навчальний рік;
- робочі навчальні програми з дисциплін (які включають денну та заочну форму навчання).

5.1.1. Розробка планової документації

План роботи відділення:

- складання заходів щодо виконання постанов, наказів, положень, інструкцій, рекомендацій і вказівок керівних організацій, рішень педагогічної ради, наказів начальника про удосконалення якості підготовки фахівця без відриву від виробництва;
- розгляд підсумків навчально-виховної і методичної роботи, удосконалення форм і методів навчання, здійснення зв'язку теоретичного і практичного навчання;
- удосконалення планування навчально-виховної роботи, розвиток і зміцнення матеріальної бази;
- форми і методи профорієнтаційної роботи;
- удосконалення планування і організації лабораторно-екзаменаційних сесій, атестації, аналіз причин відрахування курсантів;

ХМФКРП	Положення про заочне відділення	ПП.ПЗВ – 02-01	
		Редакція 1	Рік затвердження 2023
		Аркуш 6	Аркушів 14

- форми і методи роботи в міжсесійний період по наданню допомоги курсантам у самостійній роботі.

Навчальний план

Навчальний план – це нормативний документ, який складається на підставі освітньо-професійної програми та структурно-логічної схеми підготовки відділення і визначає перелік та обсяг нормативних і вибіркових навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік освітнього процесу, форми та засоби діагностики успішності навчання.

Навчальний план затверджується начальником Коледжу.

Для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік може складатися **робочий навчальний план**, що містить графік та план навчального процесу.

Особливості навчального плану:

- загальний обсяг годин на вивчення дисциплін, форма підсумкового контролю мають відповідати навчальному плану денної форми навчання;
- перелік дисциплін може відрізнитися за рахунок вибіркової складової навчального плану;
- річний обсяг навчального навантаження для здобувачів вищої освіти, які навчаються за заочною формою, складає близько 30 кредитів;
- обсяг аудиторного навантаження з кожної дисципліни становить до 20-30% від обсягу аудиторного часу, що відводиться на вивчення дисциплін за навчальним планом денної форми здобуття освіти;
- освітній процес за заочною формою навчання організовується за семестровою системою: включає навчальні сесії, підсумкові контролю, самостійну роботу курсантів, практики, атестацію.

Розклад навчальних занять відповідає таким основним методичним вимогам:

- сітці годин робочого навчального плану;
- забезпечує правильне чергування дисциплін за складністю сприйняття, за характером і змістом заняття, а також з врахуванням їх взаємозв'язку;
- забезпечує рівномірне навантаження викладачів протягом навчально-лабораторної та екзаменаційної сесій;
- розклад екзаменів доводиться до відома викладачів і курсантів не пізніше, як за тиждень до початку сесії;
- розклад навчальних занять та підсумкового контролю знань (або підсумкового модульного контролю) затверджується заступником начальника з навчальної роботи за поданням завідувача відділення.

ХМФКРП	Положення про заочне відділення	ПП.ПЗВ – 02-01	
		Редакція 1	Рік затвердження 2023
		Аркуш 7	Аркушів 14

До складання розкладу навчальних занять готується така документація:

- навчальні плани і графіки освітнього процесу;
- перелік навчальних груп;
- план педагогічного навантаження викладачів по курсах і групах;
- зайнятість викладачів на денному відділенні;
- пропускна можливість навчальних кабінетів і лабораторій;
- витяги з робочих програм викладачів про строки і послідовність проведення лабораторно-практичних занять.

Розклад Атестації здобувачів освіти заочної форми навчання складається на підставі Положення про атестацію здобувачів освіти та роботу екзаменаційної комісії в Херсонському морському фаховому коледжі рибної промисловості.

Педагогічне навантаження викладачів на навчальний рік

Обсяг роботи на навчальний рік встановлюється відповідно до навчального плану і контингенту курсантів на початок року. Години педнавантаження вказуються в тарифікаційних списках або у відомості для погодинної оплати.

5.2. Проведення (здійснення) діяльності

Особливості організації навчального процесу

Навчальні заняття можуть проводитися як в очній, так і в дистанційній формі на платформі Google Classroom.

Освітній процес за заочною формою навчання в Коледжі організовується протягом календарного року – під час навчально-екзаменаційних сесій відповідно до навчальних планів.

Для здобувачів освіти, які навчаються без відриву від виробництва, передбачена одна навчально-екзаменаційна сесія на навчальний рік.

Всі види навчальної роботи здобувачів освіти, які навчаються без відриву від виробництва, календарні строки складання заліків, строки проведення навчально-екзаменаційних сесій зазначені в навчальному графіку, який отримують здобувачі освіти на початку семестру.

Під час навчально-екзаменаційних сесій проводяться всі передбачені для здобувачів освіти заочної форми навчання види навчальних занять: лекції, лабораторні, практичні, семінарські заняття, консультації, а також контрольні заходи (підсумковий модульний контроль, заліки, екзамени).

Матеріал навчальної дисципліни, обсяги та її зміст визначається робочою навчальною програмою.

ХМФКРП	Положення про заочне відділення	ПП.ПЗВ – 02-01	
		Редакція 1	Рік затвердження 2023
		Аркуш 8	Аркушів 14

Самостійна робота курсанта включає опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу як самостійно, так і під керівництвом викладача.

Зміст самостійної роботи здобувачів освіти відповідної дисципліни визначається навчально-методичним комплексом з дисципліни.

Для підвищення якості навчання самостійна робота курсанта забезпечується комплексом навчально-методичних матеріалів, передбачених робочою навчальною програмою: підручниками, навчальними посібниками, конспектами лекцій, інструктивними матеріалами, збірниками завдань, практикумами, електронними навчально-методичними матеріалами тощо.

У міжсесійний період здобувачам освіти, які навчаються за заочною формою здобуття освіти, надається можливість отримувати консультації викладачів.

Навчальні матеріали дисципліни, передбачені для засвоєння курсантом у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний та підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Всі навчальні заняття, проведені зі здобувачами освіти заочної форми навчання, повинні бути відображені в журналах навчальних занять, відомостях заліків, підсумкового модульного контролю, екзаменів.

Здобувачі освіти заочної форми навчання допускаються до навчально-екзаменаційної сесії, якщо вони не мають академічної заборгованості за попередній семестр, виконали умови договору (для здобувачів освіти, які навчаються за договором з юридичною або фізичною особою).

Питання, пов'язані з індивідуальною формою навчання для здобувачів освіти, які навчаються за заочною формою здобуття освіти, висвітлені у Положенні про навчання курсантів за індивідуальним графіком на заочному відділенні.

Форми контролю навчальної роботи здобувачів освіти заочної форми навчання

Для визначення рівня засвоєння програмного матеріалу здобувачами освіти заочної форми навчання та вміння застосовувати знання при розв'язанні практичних завдань у Коледжі передбачаються такі основні форми контролю навчальної роботи: семестрові та диференційовані заліки, екзамени, співбесіди тощо.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти заочної форми навчання відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ХМФКРП.

Підсумкова оцінка може бути виставлена за результатами поточного модульно-рейтингового контролю навчальної роботи здобувача освіти після вивчення дисципліни.

Порядок складання екзаменів

- Розклад екзаменів та ПМК складається завідувачем відділення та затверджується заступником начальника коледжу з навчальної роботи;
- екзаменаційні білети для проведення екзаменів складаються викладачами відповідних навчальних дисциплін, обговорюються на засіданнях циклових методичних комісій і затверджуються заступником начальника Коледжу з навчальної роботи;

ХМФКРП	Положення про заочне відділення	ПП.ПЗВ – 02-01	
		Редакція 1	Рік затвердження 2023
		Аркуш 9	Аркушів 14

- до екзаменаційної сесії допускаються здобувачі освіти заочної форми навчання, які виконали навчальний план, не мають заборгованості за попередній курс;
- до екзамену з конкретної дисципліни допускаються здобувачі освіти заочної форми навчання, які виконали всі завдання згідно з навчальним планом: практичні, семінарські заняття, інші завдання;
- позитивні оцінки заносяться в екзаменаційну відомість.

Здобувачі освіти заочної форми навчання, які повністю виконали навчальний план курсу і успішно склали всі екзамени, переводяться на наступний курс.

Здобувачі освіти заочної форми навчання, які мають за результатами сесії більше двох незадовільних оцінок, можуть бути відраховані з Коледжу.

Здобувачам освіти заочної форми навчання, які одержали під час сесії не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз – викладачу, другий раз – комісії, яка створюється завідувачем відділення.

Здобувачі освіти заочної форми навчання, які не з'явилися на екзамен без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Здобувачі освіти заочної форми навчання, які не з'явилися на екзамен з поважних причин, допускаються до складання екзаменів за графіком, який складається завідувачем відділення.

Переведення здобувачів освіти на наступний курс здійснюється за наказом начальника Коледжу.

Навчальні відпустки

Відповідно до ст. 216 Кодексу Законів про працю та ст. 15 Закону України «Про відпустки» для працівників, які перебувають у трудових відносинах із підприємствами, установами, організаціями, незалежно від їхніх форм власності, виду діяльності та галузевої належності, або працюють за трудовим договором у фізичної особи і навчаються за заочною формою, надаються додаткові оплачувані відпустки на терміни, вказані вище. Виклик здобувачам освіти на сесію здійснюється відповідно до графіку навчального процесу довідкою-викликом. Довідка-виклик є підставою для надання додаткової оплачуваної відпустки здобувачам освіти, які виконали усі вимоги попереднього семестру (курсу).

Здобувачу освіти, який не виконав навчальний план у повному обсязі, оплачувана відпустка у зв'язку з навчанням, а також відпустка для ліквідації академічної заборгованості надається без збереження заробітної платні.

Прийом, поновлення, переведення, відрахування та переривання навчання здобувачів освіти заочної форми навчання проводяться відповідно до Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення курсантів в Херсонському морському фаховому коледжі рибної промисловості.

ХМФКРП	Положення про заочне відділення	ПП.ПЗВ – 02-01	
		Редакція 1	Рік затвердження 2023
		Аркуш 10	Аркушів 14

5.3. Аналіз діяльності

Завідувач заочного відділення та методист здійснюють щосеместрово аналіз результатів показників успішності здобувачів освіти (абсолютної та якісної), заповнюючи та аналізуючи зведену таблицю по результатам екзаменаційної сесії.

ХМФКРП	Положення про заочне відділення	ПП.ПЗВ – 02-01	
		Редакція 1	Рік затвердження 2023
		Аркуш 12	Аркушів 14

СПИСОК РОЗСИЛКИ

Найменування підрозділу	Прізвище, І.Б. начальника підрозділу	Підпис начальника підрозділу		Дата	Примітка

Начальник підрозділу _____

ХМФКРП	Положення про заочне відділення	ПП.ПЗВ – 02-01	
		Редакція 1	Рік затвердження 2023
		Аркуш 13	Аркушів 14

ПРОТОКОЛ ОЗНАЙОМЛЕННЯ

персоналу підрозділу _____ з вимогами даної методики та змінами до неї

Прізвище, І.Б.	Посада	Ознайомлені з вимогами		Ознайомлені зі зміною №		Ознайомлені зі зміною №	
		підпис	дата	підпис	дата	підпис	дата

Начальник підрозділу _____

